

BACHELOR IN DE TOEGEPASTE PSYCHOLOGIE

ARTEVELDEHOGESCHOOL

TOETS NIEUWE OPLEIDING OP MAAT VAN DE EIGEN REGIE •
BEOORDELINGSRAPPORT

10 NOVEMBER 2022

ARNAUD SZMALEC (VOORZITTER) • BIANCA SMEETS, ALAIN SLOCK, JOLIEN CLEMENT
(COMMISSIELEDEN) • BEA BOSSAERTS (SECRETARIS) • DAPHNE CAROLUS
(PROCESCOÖRDINATOR)

Inhoud

1	Abstract	5
2	Rapportage van het onderzoek van de commissie	6
2.1	Eerste indrukken van de commissie	6
2.1.1	Sterke punten van de opleiding	6
2.1.2	Aandachtspunten en vragen	8
2.2	Leerpunten uit de dialoog	9
2.2.1	Thema 1: Profilering en finaliteit	9
2.2.2	Thema 2: Onderwijsomgeving (inclusief internationalisering)	11
2.2.3	Thema 3: Programma	11
2.2.4	Thema 4: Personeel	13
2.2.5	Thema 5: Begeleiding.....	13
2.2.6	Thema 6: Betrokkenheid van het werkveld bij de opleiding	14
2.2.7	Thema 7: Kwaliteitszorg.....	15
2.2.8	Thema 8: Evaluatie.....	15
3	Oordeel	17
	Bijlage 1: Administratieve gegevens van de instelling en de opleiding	19
	Bijlage 2: Opleidingsspecifieke leerresultaten.....	22
	Bijlage 3: Samenstelling van de commissie	23
	Bijlage 4: Programma voor de dialoog met de opleiding.....	24
	Bijlage 5: Verantwoording	25
	Bijlage 6: Overzicht van het bestudeerde materiaal.....	26

1 Abstract

Op basis van haar onderzoek naar de potentiële kwaliteit van de opleiding professionele bachelor in de toegepaste psychologie van Arteveldehogeschool beoordeelt de commissie de potentiële kwaliteit van deze nieuwe opleiding als geheel als 'voldoende'. De commissie brengt een positief advies inzake de besluitvorming uit aan de NVAO.

De commissie stelt op basis van het dossier vast dat de opleiding inspeelt op de toenemende vraag naar hulpverlening in de geestelijke gezondheidszorg in Vlaanderen. Ze focust op de toegankelijkheid van psychologische hulpverlening voor iedereen en op digitalisering van deze hulpverlening. De afgestudeerde kan aan de slag als 'psychologisch consulent', en kan ondersteunend werken in de zorg-, de welzijns- en de HR-sector.

Hoewel de commissie aanvankelijk bezorgd was over de belangrijke overlap tussen de opleidingsprofielen van psychologisch consulent (bachelor) en van klinisch psycholoog (master), maakt de opleiding wel de intentie kenbaar om het recente advies te volgen van de Federale Raad voor Geestelijke Gezondheidsberoepen betreffende de ondersteunende geestelijke gezondheidszorgberoepen, dat aangeeft dat de psychologisch consulent enkel kan werken op voorschrift en onder supervisie van een autonoom GGZ-beroep voor het stellen van diagnoses en voor psychologische interventies. Hij kan wel autonoom werken in het kader van GGZ-bevordering en preventieve acties. Het profiel en de beoogde leerresultaten zijn o.m. met de Universiteit Gent en een andere hogeschool afgetoetst.

Het is voor de commissie ook duidelijker geworden hoe de opleiding de vooropstelde resultaten wil waarmaken. Zo vernam ze hoe de combinatie van theorie en praktijk vorm krijgt in het 'blended leren'. De student verwerkt de leerstof via digitale leerpaden en bespreekt zijn vragen nadien in groep onder begeleiding van de docent, die ook tussentijds beschikbaar is als coach van de student. Studenten uit aanverwante opleidingen blijken positieve ervaringen te hebben met dit systeem. De docenten en medewerkers getuigen van veel expertise en enthousiasme over de nieuwe opleiding.

Voor de beoordeling van studenten zijn al enkele heldere ankerpunten uitgezet om te komen tot een betrouwbare en valide evaluatie, zo stelt de commissie vast.

Er ligt nog wel heel wat werk op de plank, dat door de opleidingsverantwoordelijken is opgelijst in een helder plan van aanpak. De commissie heeft er vertrouwen in dat de kwaliteit van de nieuwe opleiding geborgd is vanuit de aanwezige expertise in de hogeschool. In functie van de toekomstige kwaliteitsverbetering van de potentiële opleiding doet de commissie nog volgende aanbevelingen die geenszins afbreuk doen aan het oordeel van de commissie:

Bij de verdere uitwerking van het programma blijft aandacht nodig voor de differentiatie tussen de rol van de psychologisch consulent enerzijds en de klinisch psycholoog en de psychotherapeut anderzijds, zowel op niveau van de opleiding als van het beroep.

- De commissie ondersteunt de opleiding in haar voornemen om haar samenwerking met het werkveld structureel uit te bouwen en adviseert om daarbij aan te sluiten op bestaande netwerken.
- Inzake internationalisering beveelt de commissie aan goed toe te zien op de inhoud en de kwaliteit van de buitenlandse partneropleidingen waarmee toekomstige mobiliteitsacties worden opgezet.

2 Rapportage van het onderzoek van de commissie

2.1 Eerste indrukken van de commissie

De commissie heeft met interesse kennisgenomen van het door de opleiding aangeleverde, schriftelijke TNO-dossier professionele bachelor in de toegepaste psychologie van Arteveldehogeschool.

De commissieleden geven in hun document Eerste indrukken een heel aantal sterke punten aan, die ze bespreken tijdens het online vooroverleg. Daar legt de commissie ook de vragen en onduidelijkheden samen die ze verder wil onderzoeken in de dialoog met de instelling.

De commissieleden hebben na lezing van het dossier een algemene positieve indruk. Hoewel het dossier hen voorafgaand aan de dialoog veelbelovend oogt, hebben ze echter ook enkele inherente vragen. De ambities zijn groot en de wensen om startbekwame professionals af te leveren zijn voelbaar, zo stelt de commissie vast. Welk profiel precies wordt beoogd, hoe dit zich onderscheidt van andere profielen in de geestelijke gezondheidszorg (oftewel: GGZ) en hoe de theoretische onderbouw wordt ingevuld op het niveau van de vakken vormen echter enkele van de punten waarrond de commissie duidelijkheid wil krijgen. Ook is niet altijd helder in hoeverre hogeschoolbrede regelingen al op het niveau van de opleiding zijn uitgewerkt. De commissie wil deze elementen verder bevragen tijdens de dialoog en daar ook de algemene realiseerbaarheid van de plannen verder onderzoeken.

2.1.1 Sterke punten van de opleiding

De commissie stelt op basis van het dossier vast dat de opleiding inspeelt op de toenemende vraag naar psychologische hulpverlening in Vlaanderen. Ze vertrekt vanuit de waarden van de hogeschool en focust op toegankelijkheid voor iedereen en op de digitalisering van de hulpverlening, die deze toegankelijkheid kan verhogen.

De commissie merkt op dat de intentie aanwezig is om met de opleiding voor de rol van 'psychologisch consulent' een eigen finaliteit en een identiteit vorm te geven. De opleiding heeft een duidelijke visie op de maatschappelijke uitdagingen van vandaag en morgen (bv. culturele diversiteit) en mikt op interdisciplinaire samenwerking om deze maatschappelijke noden en uitdagingen te beantwoorden. Ze vertrekt vanuit een mensenrechtenkader waardoor ze sterk aansluit bij de generalistische blik van sociaal werk. Positief is ook dat ze wil inzetten op innovatie en levenslang leren, vertrekkende vanuit de 21st century skills. Verder ligt de nadruk op een waarderende houding, gericht op de noden van alle betrokkenen (studenten, cliënten, andere professionals).

De commissie stelt vast dat deze accenten terug te vinden zijn in de opleidingspecifieke leerresultaten (OLR's) en de verdere concretisering in leerdoelen en gedragsindicatoren. De leerresultaten- en toetsmatrix in het dossier maakt duidelijk welke leerdoelen in welke opleidingsonderdelen getoetst worden op welk niveau.

De commissie waardeert dat studenten in deze opleiding worden gestimuleerd om hun eigen talenten te verkennen via een talentgerichte aanpak, waarbij ze vanaf het eerste jaar keuzes kunnen maken in casuswerk.

In het opleidingsconcept kiest men voor actief, betekenisvol en ervaringsgericht leren (cfr. De Bie), met een mix van werkvormen. De nadruk op blended onderwijs is een sterk gegeven dat ruimte laat voor het verwerven van vaardigheden in vivo en voor praktijkgericht en casusgericht leren volgens een toenemende moeilijkheidsgraad.

De commissie waardeert het dat de opleiding wil werken met een groeiportfolio, dat samen met keuzemogelijkheden veel mogelijkheden tot zelfsturing biedt. Zo kunnen bv. studenten in het laatste jaar twintig studiepunten invullen vanuit eigen interesses, waaronder een interdisciplinair profileringstraject. Tegelijk worden veiligheid in het leerklimaat en

voorspelbaarheid ingebouwd door een vaste klasgroep en transparantie in planning en roostering.

De omschrijving van het curriculum getuigt van een heldere logische opbouw en van een duidelijke profilering op het vlak van preventie en eerstelijnszorg, zo stelt de commissie vast. Bepaalde opleidingsonderdelen komen goed overeen met de screening- en diagnostische en doorverwijsfunctie van de psychologisch consultant. Praktijkgericht onderzoek maakt deel uit van het curriculum, aansluitend bij de onderzoeklijnen van het betrokken expertisenetwerk van de hogeschool.

De commissie vindt het positief dat er naast het voltijds traject persoonlijke deeltrajecten mogelijk zijn, onder meer voor zij-instromers. Ze waardeert het ook dat de opleiding dezelfde basishandboeken in meerdere opleidingsonderdelen gebruikt om de kostprijs voor de student te drukken.

De commissie stelt vast dat de opleiding kan leunen op het sterke en visiegedreven HR-beleid van de instelling (o.m. verplichte docententraining in het 2de en 5de jaar van de loopbaan, eigen interne Academie). Ze heeft oog voor voldoende diversiteit in expertise bij het personeel, zo blijkt uit de voorgestelde CV's in de bijlagen.

Het dossier getuigt van een sterk concept van een getrappt systeem van begeleiding op maat. De brede basisbegeleiding ligt bij de trajectcoach, die het eerste aanspreekpunt vormt voor de student als docent van het OLOD professionele ontwikkeling. De commissie waardeert ook dat er wordt ingezet op onderwijsloopbaanbegeleiding, met o.m. sollicitatietraining aan het einde van de opleiding.

Het dossier geeft de indruk dat een goed uitgebouwde infrastructuur voorhanden is, met o.m. verschillende mediatheken. Studenten kunnen zelf lokalen reserveren, bv. voor groepswork. De commissie waardeert ook het concept van 'Buurt in de campus, campus in de buurt', met de hogeschool als leer- en ontmoetingsplek.

Via internationalisering wil de opleiding o.m. inzetten op meer multiperspectiviteit van alle betrokkenen en het adequaat hanteren van diversiteit in de beroepscontext. De commissie stelt vast dat de opleiding is ingebed in internationale partnerschappen met hogescholen, wat leidt tot mogelijkheden voor studenten en docenten op het vlak van internationale mobiliteit. Voor docenten worden ook vormen van virtuele samenwerking onderzocht. Samen met de internationale weken en de openhuispolitiek voor internationale studenten en docenten biedt dit studenten veel kansen om internationale competenties te ontwikkelen. Daarnaast vindt de commissie ook de internationale benchmarking een interessante piste.

De opleiding wil een kwaliteitscultuur ontwikkelen die steunt op het hogeschoolbreed kwaliteitszorgsysteem. Het continu werken aan kwaliteitsverbetering en -borging wil men ook verankeren in de opleidingspecifieke aanpak, waarbij men input verzamelt van studenten, werkveld, medewerkers en alumni. De samenstelling van de participatieorganen staat in zijn algemeenheid beschreven in het dossier (bv. de opleidingsadviesraad).

De commissie stelt vast dat het toetsbeleid diverse vormen van toetsing omvat (schriftelijk, mondeling, werkstukken, observatie ...), zowel door de docent als aangevuld met peerevaluatie. Naast summatieve toetsen wordt ook gebruik gemaakt van formatieve toetsen en feedback aan de student om zijn leerproces bij te sturen.

De commissie stelt tot slot vast dat de hogeschool een visiegedreven en up to date toetsbeleid hanteert, dat de opleidingen doorvertalen in eigen keuzes. Zo benadrukt de hogeschool o.m. een criteriumgerichte toetsing, die de beoogde leerresultaten evalueert met een basisnorm en een norm voor excelleren. Voor elk opleidingsonderdeel kan in lijn daarmee ook een gedifferentieerde correctiesleutel worden uitgewerkt. De commissie merkt op dat er ook

nagedacht is over specifieke quoteringsprincipes, bv een hogere cesuur voor meerkeuze-examens.

2.1.2 Aandachtspunten en vragen

Op basis van het dossier stelt de commissie vast dat de opleiding zeker potentieel heeft en inspeelt op een nood op de arbeidsmarkt. Ze heeft echter de indruk dat het vormgeven van de opleiding op een aantal punten nog verdere uitwerking vraagt.

Volgende thema's worden geselecteerd voor de dialoog met de instelling.

2.1.2.1 *Thema 1: Profilering en finaliteit*

Voor de commissie is het cruciaal dat de studenten weten welke professionele handelingen (in termen van psychologische diagnostiek en interventies) zij zullen mogen stellen wanneer ze zijn afgestudeerd en wanneer ze moeten doorverwijzen. Ze stelt zich heel wat vragen in dat verband. Waar ligt de grens met de taken van de klinisch psycholoog en de psychotherapeut en hoe gaat men om met het wettelijk kader? Hoe is het niveau 6 afgetoetst in de DLR? Hoe is de vertaalslag van domeinspecifieke naar opleidingsspecifieke leerresultaten tot stand gekomen?

De commissie wil graag weten hoe de profilering zal worden doorvertaald in verdere samenwerking met een werkveld dat meer en meer evolueert naar intersectorale samenwerking in lokale en bovenlokale netwerken. Het is de commissie ook nog niet duidelijk hoe men de rol van een psychologisch consulent ziet inzake toegankelijkheidsverhoging.

2.1.2.2 *Thema 2: Onderwijsomgeving (inclusief internationalisering)*

Inzake internationalisering is het de commissie niet duidelijk of de hogeschool inzet op duurzame partnerschappen en hoe men internalisation@home zal invullen. De commissie is benieuwd om meer te weten over het verwachte aantal studenten en de daaraan verbonden klasgroottes. Ze vraagt zich ook af hoe de opleiding denkt het levenslang leren te kunnen borgen en hoe men garandeert dat het groeiportfolio effectief na de opleiding zal gebruikt worden.

2.1.2.3 *Thema 3: Programma*

De commissie wil graag weten waarom de opleiding niet kiest voor afstudeerrichtingen. Ze is benieuwd waarom de OLOD's titels dragen als 'de mens in cijfers' i.p.v. statistiek.

Uit het dossier en de ECTS-fiches blijkt dat er in het blended leren weinig hoorcolleges zijn, ook voor doorgaans moeilijke vakken als statistiek en inleiding tot de neurofysiologie en de erfelijkheidsleer. De commissie verneemt graag waarom men die keuze maakt en wat het effect is op de studeerbaarheid voor de beginnende student.

Ze krijgt graag ook meer uitleg over de plaats van de onderzoekscompetenties in de opleiding en over hoe evidence-based werken vorm krijgt?

De programmaliijnen 'Psychodiagnostisch handelen' en 'Verandering faciliteren' maken studenten klaar om op een handelingsgerichte evidence-based wijze met cliënten aan de slag te gaan, zo geeft het dossier aan. De commissie wil graag weten hoe men daar het verschil maakt met de master klinische psychologie en waar de grens ligt met de wettelijk beschermde behandelvorm psychotherapie. Op de website van de beroepsvereniging psychologischconsulent.be staat immers onterecht dat een psychologisch consulent kan geraadpleegd worden voor psychotherapie.

2.1.2.4 *Thema 4: Personeel*

De commissie wil graag weten hoe er wordt gebenchmarkt om de docent-studentratio vast te leggen. Verder zijn er vragen over de professionalisering van het personeel, de organisatie in commissies, omgaan met de werklast en de inzet van personeel voor onderwijs, onderzoek en dienstverlening.

2.1.2.5 Thema 5: Begeleiding

De commissie krijgt graag een beeld van de begeleiding van de student vanaf de studiekeuze. Ze wil ook graag meer weten over het toekennen van een bijzonder statuut aan studenten en de ervaringen die de hogeschool daarmee heeft.

2.1.2.6 Thema 6: Betrokkenheid van het werkveld bij de opleiding

De commissie is benieuwd om te vernemen hoe men van op de werkvloer naar de nieuwe opleiding kijkt. Welke taken kunnen de afgestudeerden opnemen? Hoe positioneren ze zich tegenover andere beroepsgroepen? Wat zijn hun troeven? Hoe zal de opleiding continu de vinger aan de pols houden in een sterk evoluerend werkveld (cliëntenprofielen en werkgever- en werknemersissues) en dito sociale landschap (nieuwe netwerken, nieuwe opdrachten ...)?

2.1.2.7 Thema 7: Kwaliteitszorg

De commissie stelt vast dat er in het dossier erg summier over kwaliteitszorg wordt gesproken. Het blijft wat vaag wie op welk moment in de opleiding in actie komt en wie de kwaliteit monitort. Ze verneemt graag concreter wie wat doet, welke processen er op het niveau van de opleiding gerund worden en welke op het niveau van hogeschool en departement. De commissie is ook benieuwd naar wie er in de verschillende commissies zal zitten hebben en wie ervoor zorgt dat alle informatie uit die verschillende geledingen samenkomt en opgevolgd wordt.

2.1.2.8 Thema 8: Evaluatie

Het is de commissie niet helemaal duidelijk waar en hoe wordt afgetoetst in welke mate studenten het beoogde eindniveau realiseren. Op basis van het dossier is het niet helemaal duidelijk of en in hoeverre de keuzes van de opleiding inzake toetsing al zijn geëxpliciteerd in een eigen toetsbeleidsplan.

De bachelorproef lijkt in de vorm van een thesis te zijn, met een vrij traditioneel praktijkgericht onderzoek. De commissie wil graag weten wat de overwegingen waren om te kiezen voor een scriptie en of het al duidelijk is hoe de beoordeling van de bachelorproef en van de stages zal verlopen.

Graag verneemt de commissie ook meer over de peerevaluatie. Is die formatief of summatief? Hoe worden studenten daarop voorbereid? Hoe zal men voorkomen dat sommige studenten 'meeliften' met de anderen hoewel ze zelf weinig hebben bijgedragen tot een groepswerk?

De commissie curriculum en toetsing bewaakt de kwaliteit van toetsing, zo wordt aangegeven in het dossier. De commissie is benieuwd hoe zij dat doet. Tot slot verneemt de commissie graag hoe de opleiding de organisatie ziet van de in het dossier vermelde Feedbackdag.

2.2 Leerpunten uit de dialoog

Alle onder 2.1.2. genoemde topics zijn tijdens de gesprekken in de loop van de dag aan bod gekomen. We geven hier een overzicht van de bijkomende informatie die de commissie daarover kon verzamelen, gegroepeerd volgens thema.

2.2.1 Thema 1: Profilering en finaliteit

De commissie stelt vast dat het dossier onvoldoende helderheid brengt over het beoogde profiel van de opleiding. Het onderscheid met andere beroepen in de geestelijke gezondheidszorg wordt niet goed aangegeven. Het is niet duidelijk welke professionele handelingen (in termen van psychologische diagnostiek en interventies) afgestudeerden zullen mogen stellen en wanneer ze moeten doorverwijzen of onder supervisie werken.

De opleidingsverantwoordelijken geven hierover tijdens de introductie belangrijke aanvullende informatie aan de commissie. De beroepstitel van psychologisch consulent is recent erkend en gelinkt aan de opleiding. Er is ook het recente advies van de Federale Raad voor Geestelijke Gezondheidsberoepen betreffende de ondersteunende geestelijke gezondheidszorgberoepen (6 april 2022), waarin o.m. de taken van de psychologisch consulent worden toegelicht. Het

advies geeft aan dat de psychologisch consulent wel autonoom diensten kan verstrekken in het kader van GGZ-bevordering en primaire preventie, maar geen autonome akten kan stellen van secundaire preventie, psychologisch assessment en psychologische interventies. Die laatstgenoemde akten kan hij enkel uitvoeren op voorschrift en onder supervisie van een autonome beoefenaar van een GGZ-beroep. De opleiding wil nu werken in aansluiting op dat recente advies, maar heeft dit bij de afronding van het dossier nog niet kunnen vermelden. De opleidingsverantwoordelijken geven nog aan dat het werken onder supervisie wel vermeld staat in de macrodoelmatigheidsstudie, maar dat was niet bekend aan de commissie.

De gesprekspartners benadrukken dat sinds september 2022 de voorbereiding van de opleiding een boost heeft gekregen. Na de start van het Voorsprongfonds Ge(n)t Connected ging een nieuw ontwikkelteam aan de slag van vier mensen vanuit verschillende gebieden van de hogeschool. Zij gingen onder meer in overleg met de UGent om de opleiding duidelijk af te bakenen tegenover de masteropleiding klinische psychologie in het kader van het advies van de Federale Raad (dat kort voor het afsluiten van het TNO-dossier was uitgebracht).

De ontwikkelaars zijn er trots op dat ze een brede en wendbare opleiding aanbieden die kan inspelen op een werkveld in verandering en afgestudeerden wil afleveren die zich vlot kunnen inwerken in telkens nieuwe doelgroepen. Ze geven aan dat ze nog werk op de plank hebben in drie grote domeinen: verder afstemmen met het werkveld, uitwerken van het curriculum en samenstellen van de testotheek. Daarvoor hebben ze een plan van aanpak opgesteld dat de commissie in het ter beschikking gestelde infomapje kan vinden.

De commissie wil graag meer weten over de vertaalslag van de domeinspecifieke naar opleidingsspecifieke leerresultaten. De ontwikkelaars geven tijdens de introductie aan dat ze de grote hoeveelheid DLR's hebben geclusterd en geïntegreerd en de accenten van toegankelijkheid en digitalisering toegevoegd. Ze hebben vooral overlegd en gebenchmarkt met PXL dat ook met een nieuwe opleiding voor psychologisch consulent wil starten. In de toekomst willen ze ook afstemmen met de andere betrokken hogescholen.

Tijdens de opleidingsmarkt wordt de vertaalslag naar OLR's nog verder toegelicht, waarbij duidelijk wordt dat de leerdoelen heel doordacht tot stand zijn gekomen, zo stelt de commissie vast. Aangegeven wordt ook dat men aandacht geeft aan de opvolging en eventueel aanpassing van de DLR's in functie van de toekomstige evoluties in het beroep en het werkveld, wat ook een sterk pluspunt is voor de commissie. Ook worden nog een aantal termen uitgelegd waaronder ritstraject, proefstuderen en geïntegreerd toetsen (vakken in modules samennemen voor de toetsing).

Tijdens de gesprekken wordt de nadruk gelegd op het praktijkgerichte van de opleiding, met in elk semester een module casusonderwijs tracht men de vertaalslag te maken van theorie naar praktijk. De psychologisch consulent zet in op professionele vaardigheden, werkt multidisciplinair en maakt de hulpverlening toegankelijk voor de cliënt, inspelend op zijn context en gebruikmakend van innovatieve technologie (digitalisering). Dat is precies waarnaar veel vraag is in het werkveld.

Desgevraagd geven ze aan dat ze momenteel de vinger aan de pols houden met het werkveld via bilaterale contacten met externen. Ze zien als werkpunt de samenstelling en het functioneren van een vaste adviesraad met werkvelddeskundigen. Daarnaast houden alle docenten permanent contact met het werkveld via de begeleiding van stages en/of bachelorproeven en via hun PWO en maatschappelijke dienstverlening.

Tijdens de opleidingsmarkt komt het onderscheid tussen psychologisch consulent en klinisch psycholoog ook nog even aan bod. Aangegeven wordt dat de eerste veel laagdrempeliger en dus toegankelijker is voor het publiek en een opstap kan vormen voor doorverwijzing naar een psycholoog. Als men daar geconfronteerd wordt met wachtlijsten, kan de consulent alvast een vorm van blended hulpverlening inschakelen.

In het panelgesprek met studenten en alumni polst de commissie nog naar het verschil tussen de opleiding psychologisch consulent en de opleiding sociaal werk. De gesprekspartners geven aan dat de psychologisch consulent meer individueel werkt en gericht is op het werken met mensen, terwijl de sociaal werker meer beleidsgericht werkt. De opleiding van sociaal werk gaat ook breder met vakken als economie.

2.2.2 Thema 2: Onderwijsomgeving (inclusief internationalisering)

De opleidingsverantwoordelijken geven aan dat de campus voor de opleiding die van de Brusselsepoortstraat zal zijn, in tegenstelling tot wat eerst het plan was. Over vijf jaar verhuizen alle opleidingen van het expertisenetwerk naar de campus aan Dok zuid.

De ontwikkelaars zien als een werkpunt het samenstellen van een testotheek, waarover al afstemming is gebeurd met de UGent en de mediatheken van de hogeschool en waarvoor een plan van aanpak is uitgeschreven, dat de commissie heeft ontvangen. De commissie was benieuwd naar het palet van testen en kon er enkele bekijken tijdens de opleidingsmarkt.

Tijdens de opleidingsmarkt werd ook het thema internationalisering voorgesteld, met internationalisation@home (gastdocenten op de campus), internationalisation abroad (buitenlands verblijf) en de combinatie van deze beide in blended mobility. De commissie is benieuwd hoe de opleiding zal inzetten op de inhoud en de kwaliteit van de buitenlandse opleidingen. Aangegeven wordt dat de opleiding investeert in degelijke structurele partnerschappen, om o.m. COIL (collaborative online international learning) op poten te zetten. Daarbij kunnen docenten een cursus of cursusdeel ontwerpen in samenwerking met een gescreende internationale partner. Voor de commissie is het een punt van aandacht om goed toe te zien op de inhoud en de kwaliteit van de buitenlandse partneropleidingen waarmee toekomstige uitwisselingen worden opgezet. Wel heeft de commissie kunnen horen van de gesprekspartners dat wat betreft internationale mobiliteit buiten Europa, steeds met/via lokale universiteiten wordt gewerkt omdat zij een goed zicht hebben op de kwaliteit van potentiële stageplaatsen.

Een student sociaal werk getuigt op de opleidingsmarkt over de positieve effecten van haar buitenlandse verblijf. Gevraagd naar hoe ze de transfer realiseert van wat ze daar leerde, geeft ze aan dat ze het geleerde heeft toegepast op haar stageplek die aansloot bij de sector die ze tijdens haar buitenlands verblijf leerde kennen. De opleidingsmedewerkers geven aan dat het wel geregeld voorkomt dat studenten moeilijk het geleerde kunnen verwerken, reden waarom wordt ingezet op interculturele competenties vooraf en debriefing achteraf. Tijdens het hele proces is de trajectcoach aan zet in het OLOD professionele ontwikkeling. Na de terugkeer van de student zal ook de stagebegeleider er mee voor zorgen dat het geleerde geïntegreerd wordt in de praktijk. Men overweegt ook om studenten na hun internationale ervaring in groep samen te brengen om ervaringen en inzichten uit te wisselen.

De commissie is nog benieuwd of lessen worden opgenomen. Aangegeven wordt dat er een opnamebeleid is waarbij de relevantie voor werkstudenten primeert. Men zal ermee aan de slag gaan in de digitale leerpaden op Canvas.

2.2.3 Thema 3: Programma

Het valt de commissie op dat er in het programma geen afstudeerrichtingen worden georganiseerd. De ontwikkelaars leggen uit dat die keuze aansluit bij de adviezen van het werkveld en van de Federale Raad voor de Geestelijke Gezondheidsberoepen. Hun ervaring leert ook dat kandidaat-studenten zich niet graag willen vastpinnen op één werkveld. Door te werken met casussen kunnen studenten tijdens de opleiding verdiepen of verbreden naar keuze, net zoals in de opleiding sociaal werk.

Het valt de commissie op dat voor de OLOD's bijzondere namen worden gehanteerd, bv. 'De mens in cijfers' i.p.v. 'Statistiek'. Aangegeven wordt dat men daarmee aan de studenten op een toegankelijke wijze wil aangeven wat het vak (of een combinatie van vakken) betekent.

Tijdens de opleidingsmarkt wordt benadrukt dat men in de blended aanpak het aantal hoorcolleges wil beperken en de theorie op andere manieren aan bod wil laten komen. De schaalgrootte laat toe om elk vak elk semester te organiseren, wat meer flexibiliteit biedt voor studenten.

De ontwikkelaars geven aan dat het uitwerken van het curriculum nog werk vraagt, zoals ook aangegeven in het plan van aanpak (zie 2.2.1). De nadruk ligt op digitale leerpaden die worden verrijkt met tekst, video, extra oefeningen, en ondersteund door begeleiding (ook wat betreft het digitale aspect) en interactie via discussiefora. Er wordt gewerkt met geroosterde blokken waarin studenten de modules doelgericht voorbereiden. Daarnaast is er veel aandacht voor het verwerven van de beoogde vaardigheden.

Tijdens het gesprek met de docenten en ondersteuners die bij de recente voorbereiding van de opleiding betrokken zijn, vraagt de commissie naar hun ervaring met digitale leerpaden in andere opleidingen en hun plannen voor de nieuwe opleiding. Er wordt aangegeven dat vanuit verschillende expertisenetwerken alle good practices zijn samengebracht en er op basis daarvan een Canvassjabloon ontwikkeld is. Bv. de docent zal van nabij opvolgen wat via de leerpaden zelfstandig werd verwerkt. Studenten die niet snel starten online, worden opgevolgd en uitgenodigd om contact op te nemen met de docent. Die zal ook de hoeveelheid informatie, de moeilijkheidsgraad en de studeerbaarheid van het studiemateriaal checken. Op de campus wordt ingezet op het verwerven van vaardigheden en het toepassen van het geleerde. Het is duidelijk voor de commissie dat de opleiding stevig wil inzetten op het blended verhaal dat nu verder wordt bijgestuurd.

De vraag van de commissie over de haalbaarheid van blended leren voor beginnende studenten komt uitgebreid aan bod tijdens het gesprek in de namiddag met studenten en alumni van aanverwante richtingen in de hogeschool (die enkel mondeling een korte uitleg over de nieuwe opleiding hebben gekregen). Ze spreken zich duidelijk uit voor blended learning, met een combinatie van digitaal onderwijs/ digitale leerpaden/opnames van lessen en met werkcolleges, die een stramien vormen voor de studieplanning van de student. Studenten leren in dit systeem werken op eigen tempo en zelfstandig een antwoord zoeken als ze een vraag hebben, zo geven ze aan. Ze klinken overtuigd tevreden over deze aanpak van blended leren in de hogeschool met veel begeleiding, die volgens hen ook goed haalbaar is voor beginnende studenten.

De commissie is benieuwd naar de plaats van onderzoekscompetenties in de opleiding en de vormgeving van evidence-based werken. Tijdens de opleidingsmarkt wordt aangegeven dat het programma studenten evidence based wil leren handelen via OLOD's als de mens in cijfers. Ze wil hen ook praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek leren doen en dat vertalen naar de samenleving, bv via studiedagen. Er wordt op gewezen dat het niet altijd over nieuw onderzoek hoeft te gaan. Het kan ook nuttig om bestaande onderzoeksgegevens samen te brengen i.p.v. nieuw onderzoek op te starten. De docent van zijn kant kan zich professioneel ontwikkelen, het onderzoek in zijn akgebied van nabij volgen en dat meenemen in zijn vakken. Hij krijgt daarvoor binnen zijn takenpakket de nodige tijd (zie thema personeel onder 2.2.4).

De commissie wil graag nog meer vernemen over de stages. Aangegeven wordt dat die gradueel worden opgebouwd. In het eerste jaar zijn er praktijkprikkeldagen voorzien. Die kunnen verschillende vormen aannemen zoals een bezoek aan een organisatie, een gastspreker en observaties bij verschillende doelgroepen. Daarop volgt een exploratiestage in het tweede jaar en uiteindelijk een afstudeerstage in het derde jaar. Een van de werkpunten is het verder zoeken van stageplaatsen. Het panel van studenten en alumni geeft als advies aan de opleiding om voor de stage meer in te gaan op de door hen voorgestelde Top 3 en werkvelden aan te bieden in verschillende sectoren.

Er wordt ook meer uitleg gegeven over de bachelorproef, waarbij de student een product ontwikkelt samen met het werkveld en mede beoordeeld wordt door een jury uit het werkveld.

De programmalijnen 'Psychodiagnostisch handelen' en 'Verandering faciliteren' bereiden studenten voor om op een handelingsgerichte evidence-based wijze met cliënten aan de slag te gaan, zo geeft het dossier aan. Voor de commissie is het verschil met psychotherapie niet helemaal duidelijk. De gesprekspartners op de opleidingsmarkt geven aan dat het in de nieuwe opleiding vooral gaat om counseling, coaching, training psycho-educatie op de eerste lijn. Het is heel laagdrempelig, gaat minder in de diepte dan therapie. Daarvoor wordt doorverwezen naar andere professionals.

2.2.4 Thema 4: Personeel

Het is de commissie niet duidelijk hoe er werd gebenchmarkt om de docent-studentratio vast te leggen (700 studenten en 22 VTE). De verantwoordelijken van de opleiding geven aan dat deze cijfers achterhaald zijn. De verwachte instroom van de studenten is bijgesteld naar boven toe, m.n. 470 eerstejaarsstudenten en 1000 studenten in de volledige opleiding als ze draait op volle kracht. Voor de omkadering wil men op termijn 47 VTE inzetten, wat de commissie een aanvaardbare verhouding vindt. Bij de start voorziet men in 16 à 17 VTE. Daarnaast worden gastdocenten ingezet met wie de inhoud en de aanpak van hun bijdrage vooraf besproken zullen worden.

Tijdens de opleidingsmarkt wordt aangegeven dat de nieuwe docenten op een overwogen manier zullen worden ingezet voor onderzoek en ontwikkeling en voor onderwijs. Het is hun taak om de evoluties in hun vakgebied van nabij op te volgen zodat ze hun vakken steeds up to date kunnen houden.

De commissie wil graag weten hoe aan de professionalisering van docenten wordt gewerkt. Aangegeven wordt dat alle docenten de basisdocentent training volgen en verder kunnen kiezen tussen initiatieven op niveau van de hogeschool, van de opleiding, en externe initiatieven. De docenten kunnen tien procent van hun tijd vrijhouden voor inhoudelijke en didactische professionalisering. Vanuit andere opleidingen blijkt er alvast veel enthousiasme om mee aan de slag te gaan in de nieuwe opleiding.

Verder wordt duidelijk dat er een heldere organisatie is in de opleiding met een opleidingsteam, teamleiders, curriculum- en toetscommissie, naast hogeschoolbrede ondersteuning, zoals beschreven in het dossier.

De commissie stelt vast dat er veel verwacht wordt van de docenten en stelt de vraag hoe ze zelf tegen de werklast aankijken. Ze willen met zelfzorg aan de slag gaan en daarrond een cultuur creëren als rolmodel voor de student, zo geven ze aan. Het beleid van de hogeschool zet in op zelfzorg, wat door de expertisenetwerken wordt ondersteund. Er is dialoog mogelijk over het takenpakket bij de functioneringsgesprekken en op de evaluatiemomenten.

2.2.5 Thema 5: Begeleiding

De opleiding begeleidt kandidaat-studenten bij de keuze van een studierichting, via sessies proefstuderen, infodagen en instapcursussen. Ze wil samen met de UGent materiaal ontwikkelen om studenten te informeren over de gelijkenissen en verschillen van de opleidingen in het studiedomein, zo wordt aangegeven op de opleidingsmarkt.

De begeleiding van studenten begint bij een warm onthaal aan het begin van het academiejaar, waarbij ook de academische verwachtingen worden duidelijk gemaakt, zo leert de commissie nog. Studenten maken kennis met hun leercoach tijdens de kennismakingsweek. Ze zien hem op geregelde tijdstippen en kunnen hem ook digitaal contacteren, wat zeer drempelverlagend werkt, zo ervaart men in de hogeschool.

Tijdens het academiejaar wordt vooral sterk ingezet op begeleiding op de nulde lijn, zo wordt aangegeven, met in het begin zeer veel sturing die nadien afneemt. In het OLOD Professionele ontwikkeling en de bijbehorende individuele trajectcoaching wordt het leerproces van de student opgevolgd en krijgen studenten tijd en ruimte om te reflecteren over hun studievoortgang en hun persoonlijke en professionele groei, wat ook zijn plaats krijgt in de

portfoliowerking. De studenten en alumni in het panel geven aan dat ze zeer tevreden zijn over de ondersteuning op maat door de trajectcoach.

Studenten kunnen in het portfolio ook hun groeiende kijk op hun toekomstige beroep en het beroepenveld uitschrijven. Na afstuderen blijven ze digitaal verbonden aan hun canvasportfolio dat ze verder kunnen aanvullen, wat een opstap biedt naar levenslang leren. De hogeschool wil dit ook ondersteunen met de ontwikkeling van een competentiecatalogus voor levenslang leren en een aanbod van levenslang leren op vraag van organisaties en sectoren.

Men benadrukt ook dat er ondersteuning mogelijk is door ouderejaars bij de academische en sociale aanpassing van nieuwe studenten. Ouderejaars kunnen beginnende studenten op vrijwillige basis en na een voorbereidende opleiding ondersteunen bij het leren. Er is ook een systeem van peter- en meterschap.

Aangegeven wordt dat een student ook een beroep kan doen op de eerstelijnsbegeleidingsinitiatieven van de opleiding of de hogeschool, bv. inzake studiemethode, taal, persoonlijke problemen. De commissie verneemt dat het aantal studenten dat hier nood aan heeft, beperkt is. In het panel van studenten en alumni getuigt een goed van de tongriem gesneden studente over het belang van de digitale tool Het Taalhuis. In dat huis met vele kamers, telkens met theorie en oefeningen, kunnen studenten tijd- en plaatsafhankelijk bezoeken en waar nodig ook een beroep doen op het project van taalbuddies in de hogeschool.

Op de vraag van de commissie naar het toekennen van een bijzonder statuut aan bepaalde studenten, wordt aangegeven dat men daar voorzichtig mee omgaat en een scherp oog heeft voor de gelijkberechtiging van studenten. Men merkt een stijging van de vraag naar bijzondere statuten in de hogeschool, vooral de vraag naar extra tijd, wat veel energie vraagt van de betrokken diensten. Er loopt nu een proefproject in de hogeschool waarbij globale oplossingen worden uitgetoet. Bv. bepaalde groepsessies ter voorbereiding van toetsen en collectief meer tijd geven aan alle examinandi in de opleiding sociaal werk.

2.2.6 Thema 6: Betrokkenheid van het werkveld bij de opleiding

De werkveldpartners in de gespreksgroep in de namiddag zijn betrokken bij andere opleidingen in de hogeschool en leverden bij de voorbereiding een eenmalige input in een 1-op-1 -relatie voor de opleiding tot psychologisch consulent. Sommigen van hen zijn zeer goed op de hoogte van de plannen van de opleiding, zo stelt de commissie vast. Ze bevestigen de grote meerwaarde van de opleiding toegepaste psychologie, bv. in de welzijns- en hr-sector. Ze zien de afgestudeerden werken voor intake, tests en diagnostiek onder supervisie, crisisopvang en primaire preventie ter ontlasting van de tweede lijn.

De Universiteit Gent was betrokken bij de voorbereiding van de opleiding, met feedback geven op het leerresultatenkader, de opleidingsvisie en -concept, de onderwijskundige aanpak en het curriculum. Een medewerker van de universiteit bevestigt in het gesprek dat de opleiding sterk bereid is om onderling af te stemmen, complementair aan de universitaire opleiding. De afgestudeerden kunnen perfect functioneren in een multidisciplinair team vanuit hun eigen sterktes, waaronder de lage drempel voor het publiek, hands on werken, snelle inzetbaarheid, goed functioneren in groep, goed in gespreksmethoden, zicht op netwerken.

De commissie stelt de vraag of de gesprekspartners zeker zijn van dat laatste. Aangegeven wordt dat ze goede ervaringen hebben, o.m. inzake de kennis van de sociale kaart bij de afgestudeerden van de hogeschool. Ook inzake levenslang leren heeft de instelling een mooi aanbod.

Het werkveld verwacht veel van de beoogde troeven en de synergie rond toegankelijkheid en digitalisering. Verder wordt in het gesprek van gedachten gewisseld over de identiteit van de psychologisch consulent tegenover die van de klinisch psycholoog en de therapeut. Het

werkveld geeft aan dat het advies van de federale raad zal helpen om de connectie met andere beroepsgroepen te verduidelijken.

De commissie vindt het sterk dat naast de individuele bevraging van werkveldpartners de opleiding ook heeft gewerkt via de fora van andere opleidingen en een brede online digitale bevraging heeft gehouden. De structurele samenwerking met het werkveld is evenwel nog een duidelijk werkpunt.

2.2.7 Thema 7: Kwaliteitszorg

Tijdens de opleidingsmarkt wordt aangegeven dat de hogeschool in het kader van IKZ nu veel tools ontwikkelt voor docenten, bv. een overzicht van de slaagcijfers per jaar. Er wordt ook een overzicht gemaakt van de studentenbevragingen per OLOD en studenten worden gestimuleerd om daaraan deel te nemen. Ook de alumnibevraging levert interessante informatie op voor een opleiding, zodat ze een jaaractieplan kan ontwikkelen en beslissingen kan nemen op basis van cijfers en feedback van stakeholders.

Er wordt meer uitleg gegeven over de opleidingsstudentenraad, de opleidingsraad met vertegenwoordigers van het opleidingsteam en van de studenten en de opleidingsadviesraad bestaande uit de curriculum- en toetscommissie van de opleiding en het werkveld. Desgevraagd wordt aangegeven dat het aan het opleidingshoofd is om ervoor te zorgen dat alle informatie uit die verschillende geledingen samenkomt en opgevolgd wordt.

De studenten en docenten worden op de hoogte gehouden van wat er met hun suggesties gebeurt via de bestaande structuren, de website en nieuwsbrieven. De studenten geven tijdens het panelgesprek aan dat ze de ervaring hebben dat ze samen met de docenten een steentje kunnen bijdragen aan de verbetering van een opleiding. Ze vinden dat de hogeschool rekening houdt met de stem van de student, maar dat het bekend is dat de communicatie daarover beter kan met de keuze voor één duidelijke communicatielijijn.

2.2.8 Thema 8: Evaluatie

Tijdens de opleidingsmarkt wordt ingegaan op de bewaking van het eindniveau. De opleiding geeft aan dat ze dit verder zal uitwerken in de curriculum- en toetscommissie. Men wil o.m. kalibreersessies houden waarbij docenten samen dezelfde examens verbeteren en de scores worden vergeleken en besproken. Er zullen ook werkbesprekingen worden georganiseerd over wat docenten hebben geleerd uit de slaagcijfers en de feedback van studenten. Bij de afsluitende toetsing zal ook iemand van het werkveld worden betrokken om mee te bepalen in hoeverre de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Ook tijdens het gesprek met docenten en onderwijsontwikkelaars komt de bewaking van het beoogde eindniveau aan bod. Aangegeven wordt dat het uitgangspunt de OLR's zijn op niveau 6. Elk OLR wordt apart getoetst in samenspraak met het werkveld, vooral tijdens de stage. Als een student voor één of meerdere OLR's niet geslaagd is, moet hij zijn stage opnieuw doen. Men zal rubrics uitwerken om de leerprestaties voor studenten en het werkveld helder te beschrijven en ze in Canvas publiceren. Het kader van de hogeschool met de betekenis van de punten/scores zal worden vertaald voor deze opleiding. Er zullen ook initiatieven komen om de toetsing en de interbeoordelaarsbetrouwbaarheid te bewaken, die de commissie graag tijdig uitgewerkt ziet.

De commissie wil graag nog meer vernemen over de organisatie van een feedbackdag na de examens waarvan sprake in het dossier. Aangegeven wordt dat op die dag in het kader van de summatieve feedback de meest voorkomende fouten van de student worden overlopen, individueel of digitaal.

Tijdens het gesprek met de studenten en alumni wil de commissie graag nog meer weten over hun ervaringen met peer evaluatie. Ze geven aan dat ze peerfeedback krijgen in de klas als positief ervaren, maar feedback via een online platform, bv. over stage, niet. Vaak is de peerfeedback enkel formatief. Soms bestaat deze feedback ook uit het geargumenteerde geven

van punten aan medestudenten. Dit wordt goed omkaderd, zo wordt nog gezegd. De docent kan desgevraagd bepaalde omstandigheden in rekening brengen en de punten aanpassen.

3 Oordeel

Op basis van haar onderzoek naar de potentiële kwaliteit van de opleiding professionele bachelor in de toegepaste psychologie van Arteveldehogeschool beoordeelt de commissie de potentiële kwaliteit van deze nieuwe opleiding als geheel als 'voldoende'. De commissie brengt een positief advies ten behoeve van de besluitvorming uit aan de NVAO.

De commissie heeft veel sterke punten van de opleiding ontdekt in het dossier maar stelt ook vast dat het dossier niet op alle punten duidelijkheid verschafte. Tijdens het bezoek heeft ze evenwel op al haar vragen heldere antwoorden gekregen en veel bijkomende informatie verzameld. Heel wat zaken werden ook in verschillende contacten bevestigd. Voor de commissie was de betrokkenheid en het enthousiasme vanuit het docententeam en andere medewerkers heel duidelijk voelbaar tijdens de opleidingsmarkt en tijdens de gesprekken. De docenten geven blijk van een grote betrokkenheid bij de studenten en de opleidingen.

De commissie vindt dat het TNO-dossier in zijn geheel, inclusief de informatie verkregen via de startpresentatie, de opleidingsmarkt en de gesprekken, getuigt van sterkte. Het sluit ook aan bij een zeer dringende vraag van het werkveld naar het beschreven profiel.

Over dat profiel heerste er bij de commissie op basis van het ontvangen dossier eerst onduidelijkheid op bepaalde punten. Ze heeft daarover veel bijgeleerd tijdens de dialoog. Ze vond het geruststellend te vernemen dat de afgestudeerden volgens de opleiding niet zelfstandig psychologisch assessment en psychologische interventies kunnen doen, maar enkel onder supervisie. Daarmee volgt de opleiding het recente advies van de Federale Raad voor Geestelijke Gezondheidsberoepen over de ondersteunende geestelijke gezondheidszorgberoepen, dat evenwel niet vermeld stond in het dossier en pas kort voor het afsluiten van het dossier was uitgebracht. De commissie besluit dat er een goede en doordachte visie is rond het profiel van de afgestudeerde.

De commissie heeft er vertrouwen in dat de toekomstige opleiding de beroepsfinaliteit, het eindniveau en de oriëntatie van de psychologische consulent zal bewaken. De rol van psychologisch consulent, waartoe deze bacheloropleiding opleidt, vertoont echter op het niveau van de Vlaamsbrede domeinspecifieke leerresultaten (DLR) een overlap met het werkveld van de klinische psycholoog. In de afgelopen jaren werd het wetgevend kader nochtans bijgesteld om verantwoordelijkheden en rollen in het werkveld te specificeren en te vrijwaren op opleidingsniveau VKS-niveau 6 (versus 7) en dito competenties. Om dit duidelijk te maken aan alle stakeholders, denkt de commissie dat zich een actualisatie opdringt van de Vlaamsbrede DLR voor de bachelor in de toegepaste psychologie in functie van de actuele ontwikkelingen in het wetgevend kader, het werkveld en de maatschappij. De commissie wil de opleiding dan ook vragen aandacht te hebben voor de mogelijke actualisatie van die DLR en de onderscheidende factoren van het profiel van de afgestudeerde op het vlak van niveau, oriëntatie en actuele ontwikkelingen in het werkveld blijvend te bewaken.

De commissie stelt vast dat de huidige OLR's van de opleiding goed gekozen zijn, vertaald werden naar heldere leerdoelen en verder worden uitgewerkt naar een praktijkgericht programma met een eigen profilering, dat flexibel wil inspelen op toekomstige evoluties, zo stelt de commissie vast. Daarbij werd gebenchmarkt met PXL, dat ook met een gelijkaardige opleiding van start wil gaan.

Het is de commissie duidelijk geworden dat het programma niet enkel op papier waardegedreven is, maar ook in zijn operationalisering. De aanzetten voor het programma zijn duidelijk praktijkgericht en in lijn met de OLR's, zo stelt de commissie vast.

Het valt de commissie op dat alle betrokkenen hun schouders onder het project hebben gezet en een ambitieus, doordacht en realistisch plan van aanpak hebben opgesteld dat de commissie heeft ontvangen bij het locatiebezoek. In dat plan wordt duidelijk aangegeven welke stappen nog moeten worden gezet ter voorbereiding van de nieuwe opleiding, welk output wordt

verwacht en wie verantwoordelijk is. Het gaat o.m. over het ontwikkelen van modules, studiemateriaal, werkvormen, stages, testotheek, connectie met het werkveld, communicatie. De commissie heeft er alle vertrouwen in dat de ontwikkelaars die vanuit verschillende achtergronden een mooi en complementair team vormen, de verdere stappen op een slimme manier zullen zetten vanuit de expertise en de knowhow in de hogeschool, bv. een doordacht systeem van blended learning en digitale leerpaden met de bijbehorende trajectbegeleiding, nieuwe tools voor kwaliteitszorg enz.

De opleiding heeft in de voorbereiding verschillende partners betrokken, waaronder de Universiteit Gent, wat de commissie bijzonder waardeert. Het valt de commissie evenwel op dat het werkveld tot nu toe eenmalig ad hoc en in bilaterale contacten input heeft gegeven. Er is nog geen structurele samenwerking met werkveldpartners.

De studenten en alumni uit het panel blijken veel interesse te hebben voor de nieuwe opleiding. Ze geven eerlijk hun ideeën en zijn zeer tevreden over de manier waarop blended learning en de digitale leerpaden aan de hogeschool in aanverwante opleidingen worden uitgewerkt. De sterke begeleiding die daarbij in het begin wordt voorzien, maakt het ook voor startende studenten haalbaar, zo geven ze aan. Ze vinden ook dat ze goed worden gehoord en voldoende worden betrokken bij de opleidingen.

Tot slot is er de evaluatie van de studenten en de beoordeling van hun behaalde eindniveau. De gesprekspartners geven aan dat ze de bewaking van het eindniveau nog verder zullen vormgeven in de curriculum- en de toetscommissie. Vast staat dat elk OLR apart getoetst wordt in samenspraak met het werkveld, vooral tijdens de stage. Als een student voor één of meerdere OLR's niet geslaagd is, moet hij zijn stage opnieuw doen. Ook zaken als kalibreersessies, rubrics, werkbesprekingen rond de slaagcijfers en bewaking van interbeoordelaarsbetrouwbaarheid staan in de steigers. Uit de getuigenissen van studenten uit aanverwante opleidingen blijkt dat de peer evaluatie goed wordt omkaderd en leerrijk kan zijn voor de betrokkenen.

De commissie heeft er alle vertrouwen in dat de kwaliteit van de nieuwe opleiding geborgd is en doet tot slot volgende aanbevelingen:

- Bij de verdere uitwerking van het curriculum blijft aandacht vereist voor de differentiatie tussen de rol van de psychologisch consulent enerzijds en de klinisch psycholoog en de psychotherapeut anderzijds, zowel op het niveau van de opleiding als van het beroep.
- De commissie ondersteunt de opleiding in haar voornemen om haar samenwerking met het werkveld structureel uit te bouwen en adviseert om daarbij aan te sluiten op bestaande netwerken.
- Inzake internationalisering beveelt de commissie aan goed toe te zien op de inhoud en op de kwaliteit van de buitenlandse partneropleidingen waarmee toekomstige mobiliteitsacties worden opgezet.

Bijlage 1: Administratieve gegevens van de instelling en de opleiding

Instelling	Arteveldehogeschool
Naam opleiding	Bachelor in de toegepaste psychologie
Niveau en oriëntatie	Niveau 6, professioneel gerichte bachelor
(Bijkomende) titel	-
(Delen van) studiegebied(en)	Sociaal-agogisch werk
Afstudeerrichtingen	-
opleidingstrajecten voor werkstudenten, voltijds/deeltijds trajecten, dag-/avondonderwijs, onderscheiden vormen van diplomering	• Voltijds • Dagonderwijs
De vestiging(en) waar de opleiding wordt aangeboden	• Campus Brusselsepoortstraat, Brusselsepoortstraat 93, 9000 Gent • vanaf 2025: nieuwe Campus DOK-Zuid Dok-Zuid, 9000 Gent
Onderwijstaal	Nederlands
Studieomvang (in studiepunten)	180
Aansluitingsmogelijkheden en vervolgopleidingen	Middels een verkort programma aan Arteveldehogeschool: • Bachelor in het sociaal werk • Bachelor in de pedagogie van het jonge kind • Educatieve bachelor in het onderwijs: kleuteronderwijs • Educatieve bachelor in het onderwijs: lager onderwijs • Educatieve bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs • Bachelor in het bedrijfsmanagement • Bachelor in het office management Na een schakelprogramma: • Master of science in de psychologie

- Master of Science in Psychology: Theory & Research
- Master in Educational Sciences
- Master of Science in Educational Studies
- Master of science in de agogische wetenschappen
- Master of science in de pedagogische wetenschappen
- Master of science in de educatieve studies
- Master of science in de onderwijskunde
- Master of science in de opleidings- en onderwijswetenschappen
- Master of science in het social werk
- Master of science in de sociale en culturele antropologie
- Master of Science in Social and Cultural Anthropology
- Master of arts in gender en diversiteit
- Master of science in de gezondheidsbevordering
- Master of science in het management en het beleid van de gezondheidszorg
- Master of science in de sociologie
- Master of Science in Sociology

Onmiddellijke aansluiting bij de ba-na-ba's in het/de:

- Buitengewoon Onderwijs
- Zorgverbreding en remediërend leren
- Creatieve therapie
- Autismespectrumstoornissen: een orthopedagogisch perspectief
- Eerstelijnszorg
- Internationale samenwerking Noord-Zuid
- International Cooperation North-South Relations
- Oudercoaching
- Psychosociale gerontologie
- Geestelijke gezondheidszorg
- Interdisciplinaire ouderenzorg
- Sociale gezondheidszorg

- Orthopedagogisch management (mits voorwaarden: relevante werkervaring of voorbereidingstraject)

Bijlage 2: Opleidings specifieke leerresultaten

1. **Vraagstelling analyseren:** De psychologisch consulent analyseert, in nauw overleg met de cliënt, een psychosociale vraagstelling vanuit een wetenschappelijk onderbouwd bio-psycho-sociaal referentiekader en verzamelt hiertoe zelfstandig relevante informatie. Hij bespreekt de vraagstelling met de cliënt, stuurt bij waar nodig en vertaalt de initiële vraagstelling naar toetsbare hypothesen.
2. **Hypothesen toetsen:** De psychologisch consulent kiest in functie van de vraagstelling en vanuit zijn psychodiagnostische expertise de meest geschikte evidence-based methode(n) om de vooropgestelde hypothesen te toetsen en past die op correcte wijze toe, rekening houdend met de mogelijkheden en context van de cliënt.
3. **Diagnostiek:** De psychologisch consulent ordent en interpreteert de verkregen diagnostische gegevens en komt tot een onderbouwde en coherente synthese.
4. **Rapporteren en adviseren:** De psychologisch consulent formuleert (mondeling/schriftelijk) een psychologisch rapport en advies, vanuit een grondige kennis van het bestaande aanbod, afgestemd op de cliënt of op een andere professionele hulpverlener.
5. **Handelings- of preventieplan opstellen en implementeren:** De psychologisch consulent ontwikkelt en implementeert in overleg met de cliënt, een handelings- of preventieplan, met duidelijke en gedeelde doelstellingen, gebaseerd op een grondige kennis van leerprocessen, mogelijke begeleidingstrajecten en methodieken voor gedrags- en inziichtsverandering. Hij volgt de voortgang van dit plan op en stuurt bij waar nodig.
6. **Gedragsverandering faciliteren vanuit zelfinzicht:** De psychologisch consulent ondersteunt vanuit de eigen counselingexpertise de cliënt in het verwerven van inzicht in zichzelf, zijn situatie en het handelings- of preventieplan. Hij zet de nodige tools en vaardigheden in om vanuit dat inzicht tot gedragsverandering te komen.
7. **Trainen, coachen en motiveren:** De psychologisch consulent traint en coacht individuen en groepen op actieve en doelgerichte wijze, om hun professionele en/of persoonlijke ontwikkeling te ondersteunen en hen blijvend te motiveren voor de vooropgestelde doelen.
8. **Toegankelijkheid vergroten:** De psychologisch consulent vergroot actief de toegankelijkheid van de hulp- of dienstverlening door zijn handelen en communicatie systematisch af te stemmen op de taal, cultuur, mogelijkheden en context van de cliënt, en door actief in te zetten op het wegwerken van drempels.
9. **Deontologisch handelen:** De psychologisch consulent handelt vanuit een respectvolle, empathische en ethische grondhouding, gebaseerd op een doorleefde kennis van de mensenrechten en van de deontologie.
10. **Multidisciplinair samenwerken:** De psychologisch consulent draagt opbouwend en initiatief nemend bij tot een duurzame samenwerking in een multidisciplinair team en zorgnetwerk.
11. **Reflecteren en innoveren:** De psychologisch consulent is gericht op continue professionele en persoonlijke groei. Hij innoveert en stuurt zijn handelen bij vanuit een onderzoekende en ondernemende houding en door systematische kritische reflectie.
12. **Digitale geletterdheid en wijsheid:** De psychologisch consulent maakt doordacht en kritisch gebruik van ICT, (online hulp) tools en sociale media en helpt deze implementeren in praktijksituaties.

Bijlage 3: Samenstelling van de commissie

De beoordeling is gebeurd door een commissie van deskundigen aangesteld en getraind door de NVAO. Deze is als volgt samengesteld:

Arnaud Szmalec (*voorzitter*), Doctor in de Psychologie (UGent), opleidingsvoorzitter en professor in de psychologie (taal) aan UCLouvain, forensisch psycholoog en zelfstandig psycholoog in eigen praktijk;

Bianca Smeets, Drs. in de psychologie, huidig docent toegepaste psychologie aan NTI en NCOI, zelfstandig psycholoog/therapeut;

Alain Slock, Master in de psychologie en pedagogische wetenschappen (UGent) en huidig inhoudelijk directeur van CAW Oost-Vlaanderen;

Jolien Clement, student Toegepaste psychologie (in het avondtraject) aan AP Hogeschool; voorzitter van de departementale studentenraad en lid van de algemene studentenraad aan AP hogeschool.

De commissie werd bijgestaan door:

- **Daphne Carolus** (procescoördinator), beleidsmedewerker NVAO;
- **Bea Bossaerts** (extern secretaris)

Alle commissieleden hebben de deontologische code van de NVAO ondertekend.

Bijlage 4: Programma voor de dialoog met de opleiding

09.00 tot 09.30 u.: Verwelkoming en introductie

09.30 tot 11.30 u.: Opleidingsmarkt

11.30 tot 13.20 u.: Intern overleg commissie en lunch

13.20 tot 14.00 u.: Panelgesprek met werkveld

14.00 tot 14.45u.: Panelgesprek met docenten en ondersteuners

14.45 tot 15.30 u.: Panelgesprek met studenten en alumni

15.30 tot 16.30 u. : Intern overleg commissie

16.30 tot 17.00 u.: Afsluitend gesprek met management

17.00 tot 17.30 u.: Mondelinge terugmelding

Bijlage 5: Verantwoording

De beoordeling werd uitgevoerd aan de hand van het *“Beoordelingskader Toets Nieuwe Opleiding op maat van de eigen regie”* van juni 2020, zoals bekrachtigd door de Vlaamse regering op 27 november 2020.

Nadat de aanvraag ingediend door de instelling ontvankelijk werd verklaard, heeft de NVAO een commissie samengesteld; de opleiding (instelling) werd hierbij betrokken. Deze commissie werd goedgekeurd door het dagelijks bestuur van de NVAO. De instelling tekende geen bezwaar aan tegen de commissie.

De commissie heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Voorafgaand aan een voorbereidend overleg heeft elk commissielid de eerste indrukken opgemaakt en werden prioritaire vragen opgesteld.

Tijdens de voorbereidende werkzaamheden heeft de commissie verder alle verkregen informatie besproken en heeft zij tevens de dialoog met de instelling en de opleiding voorbereid.

Aan de hand van NVAO's Waarderende Aanpak heeft de commissie zich tijdens de dialoog verder verdiept in de context van de opleiding en op basis daarvan een onderzoek gevoerd naar de potentiële kwaliteit van de opleiding.

Tijdens de afrondende werkzaamheden heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en vertaald naar een holistisch oordeel. De commissie heeft dit eindoordeel in volledige onafhankelijkheid genomen.

Het totaal aan beschikbare gegevens is verwerkt tot een ontwerp van beoordelingsrapport. Eens alle commissieleden hadden ingestemd met de inhoud van het beoordelingsrapport, heeft de voorzitter van de commissie het beoordelingsrapport vastgesteld. Het door de voorzitter vastgestelde beoordelingsrapport werd aan de NVAO bezorgd.

Bijlage 6: Overzicht van het bestudeerde materiaal

Informatiedossier opleiding

- Informatiedossier opleiding

Verplichte bijlagen bij het informatiedossier

- Bijlage 1: Opleidingsspecifieke leerresultaten
- Bijlage 2: Aansluitingsmogelijkheden en de mogelijke vervolgopleidingen
- Bijlage 3: Organogram van de PBA in de Toegepaste Psychologie
- Bijlage 4: Organogram van het Expertisenetwerk Mens en Samenleving
- Bijlage 5: Curriculum PBA in de Toegepaste Psychologie
- Bijlage 6: Overzicht opleidingen PBA in de Toegepaste Psychologie in Vlaanderen
- Bijlage 7: Domeinspecifieke leerresultaten PBA in de Toegepaste Psychologie
- Bijlage 8: Concordantietabel OLR-DLR-ALR
- Bijlage 9: Leerdoelenkader
- Bijlage 10: Samenstelling externe adviesraad
- Bijlage 11: Overzicht huidige internationale partners van Arteveldehogeschool met opleiding verwant aan PBA in de Toegepaste Psychologie
- Bijlage 12: Feedback internationale partner
- Bijlage 13: Modelplanning PBA in de Toegepaste Psychologie
- Bijlage 14: ECTS-fiches van de eerste 60 studiepunten
- Bijlage 15: Ambities voor onderzoekslijnen bachelor in de Toegepaste Psychologie
- Bijlage 16: Aanwezige expertise i.f.v. de bachelor in de Toegepaste Psychologie
- Bijlage 17: Leerresultaten – en toetsmatrix

Documenten beschikbaar gesteld tijdens de dialoog

- Map met plan van aanpak voor afstemming met werkveld, uitwerken curriculum en samenstellen testotheek

